

Kommentarer fra Kulturvernets Fellesorganisasjon til Stortingets Energi- og miljøkomite i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (2003-2004)

Kulturvernets Fellesorganisasjon har særlig merket seg følgende i St.prp. nr 1:

- Det er eksplisitt uttalt at Riksantikvaren skal konsentrere sin innsats mot nasjonale kulturminner som stavkirker og verdensarvområdene.
- Dette har medført en omfordeling innen Riksantikvarens budsjettposter, hvor det er skåret kraftig i de poster som i hovedsak er rettet mot det brede, allmenne kulturvernet som postene 72.2, 72.4, 72.8 og 74.
- Riksantikvarens ramme er redusert med et beløp som tilsvarer den økte avkastningen fra Norsk kulturminnefond.

Vi finner på denne bakgrunn to uheldige virkninger av årets budsjett:

1. En høyst nødvendig innsats for de sentrale, nasjonale kulturminner, utløst av mange års forsømmelser, finansieres på bekostning av det brede kulturminnevern, et felt hvor innsatsen også tidligere har vært for lav.
2. Avkastningen fra Norsk kulturminnefond utgjør ingen økning av de samlede, statlige innsats til kulturminner over MDs budsjett, bare en omfordeling innenfor departementets ramme, ref. programkategori 12.30, side 141.

Disse forhold er svært uheldige, og vi finner det nødvendig å påpeke at budsjettet dermed står i motstrid både med Stortingets uttalte mål og med misforhold innen kulturminnevern som statlige organer har påvist. Vi minner her særlig om St.meld. nr. 25 (2002-2003) *Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand*, hvor nasjonalt resultatmål 3 er formulert slik:

Den geografiske, sosiale, etniske og tidsmessige bredde i varig vernede kulturminner og kulturmiljøer skal bedres, slik at svakt representerte og manglende hovedgrupper er representert med flere objekter innen år 2004 i forhold til 1998-nivå.

Dette var også blant de viktigste og klareste anbefalinger fra Kulturminneutvalget (NOU 2002:1), og ikke minst viser lokalsamfunnenes valg av sine kulturminner under kulturminneåret 1997 en bred folkelig forankring for å satse på utradisjonelle kulturminner.

Vi viser videre til Riksantikvarens beregninger om et meget stort etterslep i forhold til å nå samtlige nasjonale resultatmål. Vi har også med glede merket oss Stortingets tverrpolitiske enighet om kulturminnenes verdi, slik det kom til uttrykk i debatten som fulgte Kosmos interpellasjon 23. oktober 2003.

Videre vil vi peke på at det i prosessen med å etablere Norsk kulturminnefond aldri har vært uttalt at fondet skulle erstatte andre virkemidler, tvert i mot har fondet vært omtalt som et tiltak som skulle bøte på at de eksisterende virkemidler ikke er tilstrekkelige.

vend

På denne bakgrunn ber Kulturvernets Fellesorganisasjon komiteen om å gjøre følgende vedtak:

Komiteen viser til at Riksantikvarens budsjett er beskåret tilsvarende økningen i avkastningen fra Norsk Kulturminnefond. Komiteen vil bemerke at Norsk kulturminnefond er forutsatt å komme i tillegg til den ordinære statlige innsatsen på kulturminnefeltet. Fondet skal utløse felles innsats med private aktører og må derfor ikke erstatte ordinære statlige aktiviteter eller omfanget av disse.

Komiteen viser til at behovet for midler langt overstiger dagens tilskuddsnivå, samt at det er påkrevet å sikre at det blir tatt vare på et bredt utvalg av kulturminner. Komiteen ber derfor Regjeringen komme tilbake i Revidert til våren og i Statsbudsjett 2005 med et forslag som minimum opprettholder nivået fra 2003, og hvor postene 72.2, 72.4, 72.8 og 74 styrkes, minst tilsvarende årets nedskjæring på 6.597.000.

Komiteen viser videre til det foreslåtte mål på kr 100 millioner i årlig avkastning fra Norsk kulturminnefond og ber Regjeringen komme tilbake i Revidert til våren og budsjettforslaget 2005 med en opptrappingsplan for å nå dette målet.